

EĞİTİM SEN İZMİR
ÜNİVERSİTELER
ŞUBESİ

Doğa, Ekoloji ve Hayvan Özgürlüğü Komisyonu

TUTUM
BELGESİ

ŞUBAT 2026

Eğitim Sen İzmir Üniversiteler Şubesi olarak bizler, “İnsan, Toplum ve Doğa Yararına Üniversite İstiyoruz” şiarıyla, emeğin olduğu kadar tüm varlıkların eşit birlikteliğini de savunmayı temel alan bir anlayışla hareket etmekteyiz. Bugün kapitalist sistem, emeği, doğayı ve türleri bir arada sömürmekte; iklimi değiştiren, biyoçeşitliliği yok eden, havayı, suyu ve toprağı kirleten bir düzen yaratarak yeryüzü adaletini derinden zedelemektedir. Bilimsel veriler, insan kaynaklı faaliyetlerin atmosferik dengeleri geri dönülmez biçimde bozduğunu; dünyanın hızlı bir ısınmaya sürüklendiğini göstermektedir. Bu nedenle sendikal mücadelenin ekolojik ve iklim krizi odaklı bir yönelim kazanması, yalnızca bir tercih değil, yaşamsal bir gerekliliktir.

İnsan merkezci yaklaşımın hâkim olduğu mevcut düzen, yaşamın çok katmanlı ve birbirine bağlı yapısını görmezden gelmektedir. Türkiye’de son yıllarda sokak hayvanlarına yönelen nefret söylemleri, baskıcı politikalar ve hatta toplu katliamlara varan uygulamalar; insan olmayan canlılarla kurulan ilişkinin nasıl kriz üretebildiğini açıkça göstermektedir. Bunun yanı sıra avcılık, çarpık kentleşme, enerji ve vahşi madencilik projeleri ile sanayileşmenin tetiklediği ekolojik tahribat yaban yaşamını geri dönüşsüz bir yok oluşa doğru itmekte; su döngüsünden tarım alanlarına, ormanlardan kentlere kadar tüm yaşam alanlarını kırılgan hale getirmektedir. Endüstriyel tarım pratikleri ise doğal habitatları ağır biçimde zehirleyerek, kirleterek ve yok ederek ekosistemleri bozmaktadır.

Bizler, yaşamın yalnızca insanın tüketim ve büyümeye baēlı kapitalist çıkarları doērultusunda şekillendirilemeyeceēi; tüm ekosistemlerin bir aradalıēının korunduēu adil bir yoldaşlık etiēinin mümkün olduēuna inanıyoruz. Bu nedenle komisyonumuz, sendikamızın antikapitalist duruşundan güç alarak; emeēin, doēanın ve Dünyayı paylařtıēımız türlerin tahakküm altına alındıēı tüm ilişki biçimlerine karşı açık bir tutum geliştirmek ve bu tutumun sendikal mücadeleye taşınmasını saēlamak amacıyla kurulmuştur.

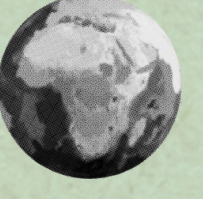
Hedefimiz kampüste, işyerinde, sokakta, evde ve doēada, yani yaşamın olduēu her yerde emek-doēa sömürüsüne, ekokırımlara ve iklim adaletsizliēine karşı durarak dayanışmayı büyötmek ve tüm varlıklar için adil bir dönüşüm yaratacak ortak bir iradeyi örgötmektir.

Bu komisyon, yaşamı savunmanın ve her türlü ekolojik tahribata karşı toplumsal sorumluluk üstlenmenin sendikal mücadelenin ayrılmaz bir unsuru olduēunu kabul edenlerin ortak iradesini temsil eder.

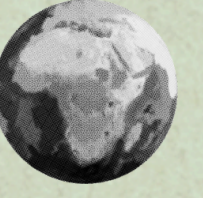

Bu komisyon, yaşamı savunmanın ve her türlü ekolojik tahribata karşı toplumsal sorumluluk üstlenmenin sendikal mücadelenin ayrılmaz bir unsuru olduğunu kabul edenlerin ortak iradesini temsil eder. Komisyonumuz, aşağıda tanımlanan řu amaç ve ilkeler doğrultusunda hareket edeceğini beyan etmektedir:

 Kapitalizmin yarattığı ekolojik ve toplumsal tahribatı teşhir etmeyi; emek, doğa ve yaşamın birlikte sömürüldüğü bu düzenin karşısında açık bir antikapitalist tutum almayı ilke edinir.

 Sürekli ve sınırsız ekonomik büyüme hedefinin; ekosistemlerin taşıma kapasitesini aşındırdığını, doğal varlıkları geri dönüşsüz biçimde tükettiğini, tüm canlı türlerinin yaşam alanlarını daraltarak temel yaşam haklarını ihlal ettiğini kabul eder.

Bu nedenle, büyümeyi kendi başına bir amaç haline getiren ekonomik ve politik yaklaşımları reddeder; niceliksel artış yerine ekolojik bütünlüğü, hayvanların yaşam haklarını, toplumsal adaleti ve gezegenin sınırlarını gözetten niteliksel bir iyileşmeyi önceleyen anlayışları savunur.

 Yeryüzü ve iklim adaleti perspektifini, tüm canlıların ve ekosistemlerin bir aradalığını eko-merkezci bir yaklaşımla gözetten etik, politik ve toplumsal bir duruşu benimser.

 İnsan merkezci olmayan bir anlayışla, insan olmayan canlıların varoluş koşullarının korunmasını kent ve kır ekosistemlerinin dengesi açısından hayati görür.

 Komisyonumuz, ekolojik sistemlerin karmaşıklığı ve bilimsel belirsizlikler karşısında, geri döndürülemez zararlardan kaçınmayı esas alan etik ihtiyat ilkesini benimser. Yaşamı savunma iddiasıyla yürütülen her türlü müdahalede, insan dışı canlıların yaşam hakkını, ekosistem bütünlüğünü ve toplumsal adaleti birlikte gözeten; şeffaf, kolektif ve eleştirel karar süreçlerini esas alır.

 Bilimsel temelden uzak güvenli kent, güvenli sokak söylemi ile hem türler hem de insanlar üzerinde kontrolcü ve baskıcı yönetim sistemlerinin normalleştirilmeye çalışılmasını ve kentli hayvanların sorun olarak gösterilmesini reddeder, yeryüzünü paylaştığımız tüm canlıların özgürlüğünü savunur. Kısırlaştır, aşılabilir ve yerinde yaşat ilkesiyle hareket eder.

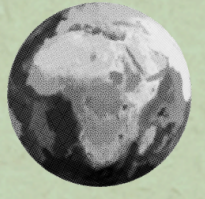

Zoonotik (canlıdan canlıya bulaşan) virüslerin çeşitlenmesindeki en büyük etmenlerden birisinin türler arası temasın doğal olmayan yollarla artmasıyla bağlantısından hareketle, tüm türlerin yaşam alanlarını koruyan teorik ve pratik çalışmalar yürütür.

Yaşamı tüketen değil yaşamı besleyen ve büyüten bir bilimin ve eğitimin olanaklı olduğunu bilir. Üniversitelerde gerçekleştirilen bilimsel ve eğitim amaçlı hayvan deneylerine karşı eleştirel bir duruş sergiler ve bu mücadeleyi üniversitelerden genele yaymak için çalışmalar ve eylemler gerçekleştirir. İlgili bölümlerde eğitim alan öğrencilerin ve bilim üreten emekçilerin hayvan deneylerine karşı alternatif yöntemlerin benimsendiği etik eğitim ve araştırma hakkını savunur.

Hayvanları kötü koşullarda hapseden barınaklar yerine, hayvanların sağlıklı ve yerinde yaşam hakkını esas alan biçimde faaliyet gösteren geçici bakımevleri ve rehabilitasyon merkezlerini savunur. Bu sistemin; düzenli, bağımsız ve şeffaf denetime tabi; geçici barındırma, tedavi, rehabilitasyon ve sahiplendirme odaklı bir anlayışla yapılandırılmasını esas alır.

Tüm hayvan türlerinin kendi yaşam amaçları ve iradeleri olan bireyler olduklarını kabul eder, habitatlarında ve kentlerde özgürce yaşamalarını adaletin sağlanmasında bir gereklilik olarak görür.

Yaşam hakkının bölünmez ve devredilemez olduğuna inanır; hiçbir canlının bilimsel, ticari ya da eğlence amaçlı kullanılamayacağını savunur. Hayvanların bedenlerinde meta değeri olduğuna inanılan parçaları için öldürülmesini, spor adı altında avlanmasını, evcil hayvanların üretilmesini ve tüm bunların pazar ekonomisine ait sayılmasını reddeder. Hayvanların eğlence endüstrisi kapsamında hayvanat bahçeleri, sirkler, AVM'ler, tema ve eğlence parkları gibi yapılarda hapsedilmelerine, doğadan koparılmalarına ve türlerin yok oluşuna yol açan uygulamalara karşı açık ve kararlı bir tutum sergiler.

Türleri insan kullanımına ve kontrolüne tabi kaynak olarak gören yerleşik anlayışla şekillenen hayvancılığın bir sömürü biçimi olduğunu, küresel iklim krizinde ciddi etkisinin olduğunu ve insanın insan olmayanları sömürme biçimleri içerisinde en vahşisi olduğunu aşama aşama göstererek adil bir dünya düzeni için bu yolun terk edilmesi gerektiğini savunur ve öncelikle kendi kurumsal yapısı içerisinde zamanla da tüm insan öznelerin dahil olduğu başka bir beslenme rejimi inşa etmek için çalışır.

İklim krizinin insan etkinliklerinden kaynaklandığını, fosil yakıtlara ve endüstriyel tarıma bağımlı üretim ve tüketim modellerinin biyosferin dengesini bozduğunu bilir; iklim krizini sendikal mücadelenin temel bir gündemi olarak ele alır.

İklim kriziyle mücadelenin sadece bireysel değil kolektif ve sisteme yönelik bir mücadele olması gerektiğini savunur ve iklim politikalarını bu doğrultuda değiştirmek için bilimsel argüman, söylem ve eylem üretir.

Vahşi madencilik başta olmak üzere ekolojik tahribat yaratan tüm endüstriyel faaliyetlere karşı yürütülen örgütlü mücadeleleri destekler. Doğanın metalaştırılmasıyla emek sömürsünün iç içe geçtiği bu düzene karşı, yaşamı ve ekosistemleri savunan kolektif direnişlerin yanında yer alır. Sömürsüz üretim biçimleri için yeni yolların aranmasını destekler.

Su kıtlığının merkezinde doğa sömürsünün, iklim değişikliğinin ve endüstriyel tarım pratiklerinin olduğunu savunur. Kuraklıkla mücadelenin en acil çözüm bekleyen sorunlardan biri olduğunu bilir ve mücadelesini yerelden ve çiftçiyi gözeterek örgütler. Yağmur ve yeraltı sularının azami biçimde korunması, saklanması ve temiz bir şekilde tarıma ve içme suyuna dönüşmesi için ekosistemleri ve agroekolojiyi öncelikleyen bir gıda üretim sistemine geçişi savunur.

İnsan merkezci bakış açısından uzaklaşmanın yeryüzü ve iklim adaleti açısından tek çözüm olduğu düşüncesinden hareketle, tüm sömürü ve ayrımcılık mekanizmalarının kapitalist, patriyarkal ve sömürgeci egemenlik ilişkilerinden kaynakladığını kabul eder. Coğrafi farklılıklara, sınıflara ve kimliklere mensup insan toplumlarının yaşadığı eşitsizliklere ve adaletsizliklere meşruiyet üreten doğa ve sömürü pratiklerinin terk edilmesini bir tutarlılık olarak ele alır. Ekolojik mücadele iklim adaletinin tesisini öncelikli bir mücadele alanı olarak görülür ve adil bir türler arası geleceğin kurulması için birleşik bir cephe olarak mücadelesini yürütür.

Eylemlerini İzmir'deki üniversitelerin sınırlarından başlatarak kuracağı iletişim ve dayanışma ağıyla önce kente, sonra yurda yaymayı ilkesel olarak gözetir.

Bu tutum belgesinin mevcut durumda eksik kalacağını kabul eder ve senelik değerlendirme raporlarını kamuya açıklayarak düzenli olarak insan merkezlikten uzak bir tutum politikasına ilerleyebileceği gelişmeler olması için çabalar. Bu reel politikle barışık bir mücadele azminin ifadesidir.

EĞİTİM SEN İZMİR Üniversiteler Şubesi

www.egitimsenizmir3.org E-posta: izmir3@egitimsen.org.tr Telefon: 0232 425 26 70

   @egitinsegitimnzmir3

Eğitim Sen İzmir 3 No'lu Şube
İsmet Kaptan Mahallesi Şair Eşref Bulvarı
No:15 İhsan Kayın Plaza Kat 1 Daire :11
35210 Konak/İzmir, TÜRKİYE

0 232 425 26 70